

РЕШЕНИЕ

№ 5489

гр. София, 15.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 25.09.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

**ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Георги Тафров**

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **5772** по описа за **2020** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, във връзка с чл. 63, ал.1 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на Дирекция „Инспекция по труда“ С., чрез старши юрк. Ш. Х., срещу Решение № 100532 от 26.05.2020 г., постановено по НАХД № 12660/2017 г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение /НО/ 16 – ти състав, с което е отменено Наказателно постановление /НП/ № 22-003452 от 28.04.2017 г., издадено от директор на Дирекция „Инспекция по труда“ С., с което на основание чл.416, ал.5 от КТ във връзка с чл.413, ал.2 от КТ на А. И. Х., ЕГН [ЕГН], заемаш длъжност „Началник цех“ в ИХБ [фирма] – С., е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1 500 лв. за нарушение на чл. 16, ал.1, т.б от Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗЗБУТ/.

В жалбата касаторът излага доводи за неправилност на обжалваното решение поради неправилно приложение на материалния закон. Твърди, че първоинстанционният съд неправилно е приел, че не са налице всички субективни и обективни елементи от състава на визираното нарушение. Касаторът счита, че както в АУАН, така и в НП, нарушението е описано с фактическите му признаци и обстоятелства, при които е извършено. Претендира се отмяна на обжалваното решение и по същество на спора – потвърждаване на наказателното постановление. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение, чрез юрк.С..

Ответникът – А. И. Х., лично и чрез процесуалния си представител адв. М., оспорва касационната жалба и моли съда да потвърди въззивното решение по съображения, подробно изложени в отговора на касационната жалба. Претендира присъждане на разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита жалбата за основателна, поради което моли съда да отмени въззивното решение и да потвърди наказателното постановление.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Със съдебно решение № 100532 от 26.05.2020 г. по нахд № 12660/2017 г., СРС, НО, 16-и състав, е отменил НП № 22-003452 от 28.04.2017 г. на директор на Дирекция „Инспекция по труда“ С., с което на основание чл.416, ал.5 от КТ във връзка с чл.413, ал.2 от КТ на А. И. Х., ЕГН [ЕГН], заемащ длъжност „Началник цех“ в ИХБ [фирма] – С., е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1 500 лв. за нарушение на чл. 16, ал.1, т.6 ЗЗБУТ.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителката св. Д. Г. К. и свидетел на жалбоподателя М. Д. М. – на длъжност заливач на форми, както и писмените доказателства, представени с наказателното постановление. Въз основа на тях е обосновал правен извод за липса на елементи от фактическия състав на вмененото административно нарушение. Приел е, че доказателствената съвкупност не установява по несъмнен начин причината за изригването на топилната пещ, довело до смъртта на работника П. К.. За наказаното лице съществувало забрана да присъства на мястото на злополуката, както в момента на самата авария, така и изобщо след включване на пещта. Не били посочени конкретни действия или бездействия на Х., довели до неблагоприятния резултат – трудова злополука със смъртен случай. Кредитирал е показанията на св.М., въз основа на които е приел, че жалбоподателят е изпълнявал задълженията си по стриктно спазване на трудовата дисциплина и безопасност на труда.

Пред настоящата касационна инстанция не са представени нови писмени доказателства. Съобразно чл.218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. Съдът намира, че обжалваното решение на СРС, НО, 16-ти състав е валидно, допустимо и правилно, постановено при правилно приложение на материалния закон, правилно разпределение на доказателствената тежест и правилно формиране на правните изводи на съда в съответствие с правилата на логическото мислене и съвкупна преценка на всички факти, обстоятелства и доказателствата, без да е допуснато изопачаването им или неправилното им тълкуване.

На основание чл.220 АПК съдът възприема правилно установената от СРС фактическа обстановка: П. Б. К. бил служител в ИХБ [фирма] – С., на длъжност „оператор на пещи за топене на метал“ в „Леярен цех“, находящ се в [населено място], [улица]. На 16.03.2017 г. К. и свидетелят М. били на работа. Жалбоподателят А. И. Х. заемал длъжността „Началник цех“ и съгласно длъжностната му характеристика следвало да ръководи организацията на производството, да отговаря за спазване на трудовата и технологична дисциплина и да следи за спазване изискванията за безопасност на труда и здравето на своите подчинени. Х. изпълнявал задълженията си да провежда

обучения, да следи за използване на предпазни средства от подчинените си, а при неспазване – да ги санкционира. Същият провеждал обучения и инструктажи – ежедневен, месечен, както и извънредни такива. В трудовата му характеристика не били включени задължения по повод почистването на пещта и скрапта в нея. В хода на работа на топилната пещ, до нея достъп имали началникът на пещта В. К., както и топилчиците, като никой освен тези лица нямал достъп до помещението по време на работа на самата пещ.

На 16.03.2017 г. работникът П. К. бил на работа и изпълнявал служебните си задължения. Около 13:00 ч. той отишъл до топилната пещ, за да вземе пясък и да го хвърли в пещта, пещта обаче внезапно гръмнала и К. бил залят от метал. Работникът получил тежки изгаряния и телесни увреждания, вследствие на които починал на 18.03.2017 г.

Предвид настъпилата тежка трудова злополука, на място била извършена проверка от Дирекция „Инспекция на труда“ С. на 17.03.2017 г. В хода на проверката били изискани писмени документи, както и обяснения от свидетели и началници във връзка с възможните причини за изригването на пещта, довело до смъртта на оператора на пещта. От събраните сведения, свидетелката К. не установила да е имало технически проблем с пещта, на която не била извършена експертиза. По сведения на лицата, от които снела сведения, актосъставителката преценила, че причина за настъпилата злополука – за изригването на метала от пещта, е влагане в пещта на скрап, съдържащ свободни херметически кухни, вероятно пълни с въздух или вода. Според утвърдената инструкция за работа, такава скрап не следвало да се влага, преди да се разхерметизира. Във връзка с установеното на място и задълженията на лицата, свидетелката К. съставила акт за установяване на административно нарушение на В. К. като техник на производствени резултати, на оператора на пещта В. П. и на жалбоподателя А. Х.. Причина за съставения на Х. акт били вменените му задължения да организира и ръководи производството и да отговаря за спазването на технологичната и трудова дисциплина и за безопасността на труда.

Актът бил предявен лично на 06.04.2017 г. В законоустановения срок по чл. 44, ал. 1 от ЗАНН били представени писмени възражения. След преценка на събраните по преписката доказателства, административно-наказващият орган (АНО) издал атакуваното наказателно постановление, с което, за установеното нарушение на чл.16, ал.1, т.6 ЗЗБУТ, определил глоба в размер на 1 500 лева.

По делото не е имало спор, че А. Х. има качество на "длъжностно лице" по смисъла на пар.1, т.5 от ДР на Кодекса на друга - работник или служител, на когото е възложено да упражнява ръководство на трудовия процес в предприятието. В това си качество, като началник цех, същият безспорно има вменени задължения по опазване на трудовата и технологична дисциплина, като следи за спазване на изискванията по безопасност на труда и здравето на своите подчинени. Касае се за общи задължения за всяка ръководна длъжност – да организира трудовия процес по начин, който гарантира спазване на БЗУТ. Обосновано в тази връзка въззивният съд е кредитирал показанията на св.М., според които жалбоподателят е провеждал обучения, както и ежедневни, месечни и извънредни инструктажи, следил е за предпазни средства, налагал е санкции, ако работниците са без каска или предпазен костюм и не ги е допускар да влизат в цеха. Движел се постоянно при формовчиците, сърцарите, наливачите – из целия завод и следял да нередности. С това са изпълнени задълженията на началника на цеха по общо ръководство на трудовия процес, вкл.

спазване на БЗУТ.

Обосновано районният съд е съобразил спецификата на трудовия процес, според която, когато работи пещта, никой няма право да стои в близост до нея, освен топилчиците и началника на пещта В. К.. Това произтича пряко от забраната по т.22 от Инструкция за безопасна работа при манипулации с индукционна пещ и леене на течен метал – забранява се присъствието на лица, неангажирани с топилния процес и разливането на течния метал в близост до пещта. Съгласно т.6 на утвърдена в ИХБ [фирма] Инструкция за безопасна работа при манипулации с вибрационна количка за зареждане на индукционна пещ с шихтов материал, е забранено присъствието на хора в работната зона на количката, неангажирани със зареждането на пещта и топилния процес. Право на присъствие на работната площадка на пещта имат само лица, утвърдени със заповед на изпълнителния директор, като за Х. не е представена такава. Според т.2.3.4.2. от одобрена в ИХБ [фирма] Процедура за реда, изискванията, компетентностите и отговорностите на процесите на производство, техник производствени резултати, ръководещ плавката, организира получаването и необходимите материали за плавката. Конкретното изпълнение на тези правила се сочи от св.М. – когато пещта работи, никой няма право да стои в близост до нея, освен топилчиците и началника на пещта В. К.. Това е отбелязано и в длъжностната характеристика за длъжността „техник производствени резултати“ – контролира спазването и изпълнението на нормативните документи – вътрешни и държавни БУТ. Ето защо касаторът не може да черпи доводи за законосъобразност на НП поради влизане в сила на наказателни постановления спрямо длъжностни лица в същото предприятие, но с други длъжности - В. Х. П. – оператор на пещ за топене на метал и В. Г. К. – техник производствени резултати.

Действително, в длъжностната характеристика за ръководната длъжност „началник цех“ като основни изисквания са посочени: да ръководи организацията на ръководство в леярния цех, да отговаря за безопасността на производствения процес и да следи за спазване на изискванията по безопасност на труда и здравето на своите подчинени. Както правилно е приел СРС, коректното изпълнение на тези задължения от началник цех се установява от показанията на св.М.. При забрана за Х. да присъства при работеща индукционна пещ, не може да се приеме, че са нарушени конкретни негови действия или бездействия като началник цех по повод задълженията му по спазване на БЗУТ, причинили пряко възникналата трудова злополука.

В АУАН и НП е посочено, че злополуката е настъпила когато П. К. е отворил капака на пещта от пулта за управление с цел почистване на плаката с гребка. Актосъставителят К. установява, че най-вероятната причина за изригването на метала от пещта е влагането в нея на скрап, съдържащ свободни херметически затворени кухни, вероятно с въздух или вода. Според утвърдена инструкция за безопасна работа, такава скрап не следвало да бъде влагана преди да бъде разхерметизирана. Св. К. потвърждава, че служебните задължения на Х. не включват контрол на поставения в количката материал, както и влагането му в пещта. Пак според нейните показания, това какво е вложено в количката и в пещта, Х. е могъл да го проследи преди да бъде пуснато в пещта, но той не присъства на място до спирането на пещта. При тези данни, при забрана за началник цеха да присъства на място при пълненето на количката и влагането на материала в пещта, при установено евентуално влагане на неправилен материал в пещта и доказано изпълнение на общите задължения по общ

контрол на производствения процес и осъществяване на дължимите инструктажи, правилно и обосновано районният съд е достигнал до правен извод за липса на извършено нарушение от касатора по смисъла на чл.6 ЗАНН - деяние (действие или бездействие), което нарушава установения ред на държавното управление, извършено е виновно и е обявено за наказуемо.

Въз основа на изложеното и като е приел, че АНО неправилно е ангажирал административно – наказателната отговорност на А. Х., като необосновано и немотивирано му е вменил нарушение по чл. 16, ал. 1, т.6 от Закона за здравословни и безопасни условията на труд.

По силата на чл. 16, ал.1, т.6 от ЗББУТ при осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят е длъжен: да осигури ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин. При описаната в АУАН и в наказателното постановление формулировка на нарушението за санкционираното лице не става ясно в какво точно се изразява нарушението на жалбоподателя и какво точно е трябвало да направи и по какъв начин със своите действия той е допринесъл за настъпване на трудовата злополука.

Посочването на факта на случила се трудова злополука, вкл. че е имало пострадал работник, не може еднозначно да доведе до извода за наличието на неизпълнение на задължението по чл. 16, ал.1, т.6 от ЗББУТ от Х., тъй като от представените пред първостепенния съд доказателства, а именно длъжностна характеристика, Инструкция за безопасна работа при манипулации с индукционната печ и леене на течен метал, както и от документираната информация по производство и предоставяне на услуга и документ за работна процедура по безспорен начин се установява, че Х. не е извършил нарушение на вменените с длъжностна характеристика задължения.

Предвид изложеното, съдът намира, че обжалваното решение на районния съд като правилно следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и съгласно чл.63, ал.3 ЗАНН ответникът по касация има право на сторените разноски, но същият не е представил доказателства за такива. В приложеното пълномощно от 27.06.2020 г. на адв.Л. М. не е отбелязан размер на адвокатско възнаграждение, поради което разноски не се присъждат.

Предвид това, Административен съд София – град, XVIII касационен състав, на основание чл. 221, ал.2 от АПК,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 100532 от 26.05.2020 г., постановено по нахд 12660/2017г. по описа на Софийски районен съд, НО, 16 – ти състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.